

Leidschendam-Voorburg Hoogheemraadschap van Delfland

Hoogheemraad Manita Koop

1 september 2026

Agenda

01

Kennismaken

02

Wat doen we?

03

Wat zijn de
uitdagingen?

04

Hoe werken we
samen?

05

In gesprek

01

Kennismaken

Ons gebied

Gras

Kust

Stad

Glas

Feiten en cijfers

1,26 miljoen
inwoners

541.250
huishoudens

43.000
bedrijven

408 km² oppervlakte
(beheergebied)

50% onder
zeeniveau

Laagste punt = **6,4 meter**
onder NAP (*polder van Berkel*)

81 polders

743 km dijken
en duinen

35
rioolgemalen

348 miljoen liter gezuiverd
afvalwater per dag

209
poldergemalen

4.343 km
watergangen

>50%
verharding

02

Wat doen we?

Veilige, toekomstbestendige duinen, dijken en kades

- **Onderhoud** dijken en duinen
- **Verbeteren** dijken en duinen
- **Dijkinspecties**

Klimaatbestendig en robuust watersysteem

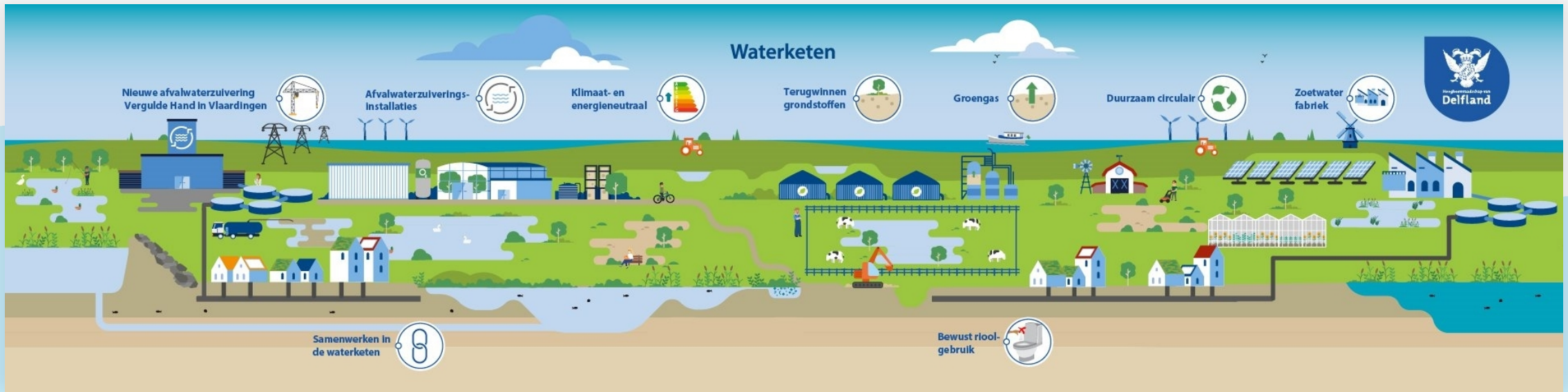
- **Wegpompen** regenwater en **binnenlaten** zoet water
- **Ruimte** maken voor water
- Sloten en vaarten **onderhouden**

Schoon, gezond en levend water

- Kaderrichtlijn water
- Tegengaan **vervuiling** en stimuleren **ecologie**
- Monitoren **zwemwaterkwaliteit**

Zuiveren van afvalwater

- Van **afvalwater** tot **energiebron**
- **Grondstoffen** winnen uit afvalwater
- Sluiten van de **kringloop**

Uitdagingen

Veranderend klimaat: te veel of te weinig

Veiligheidsrisico's en overlast:

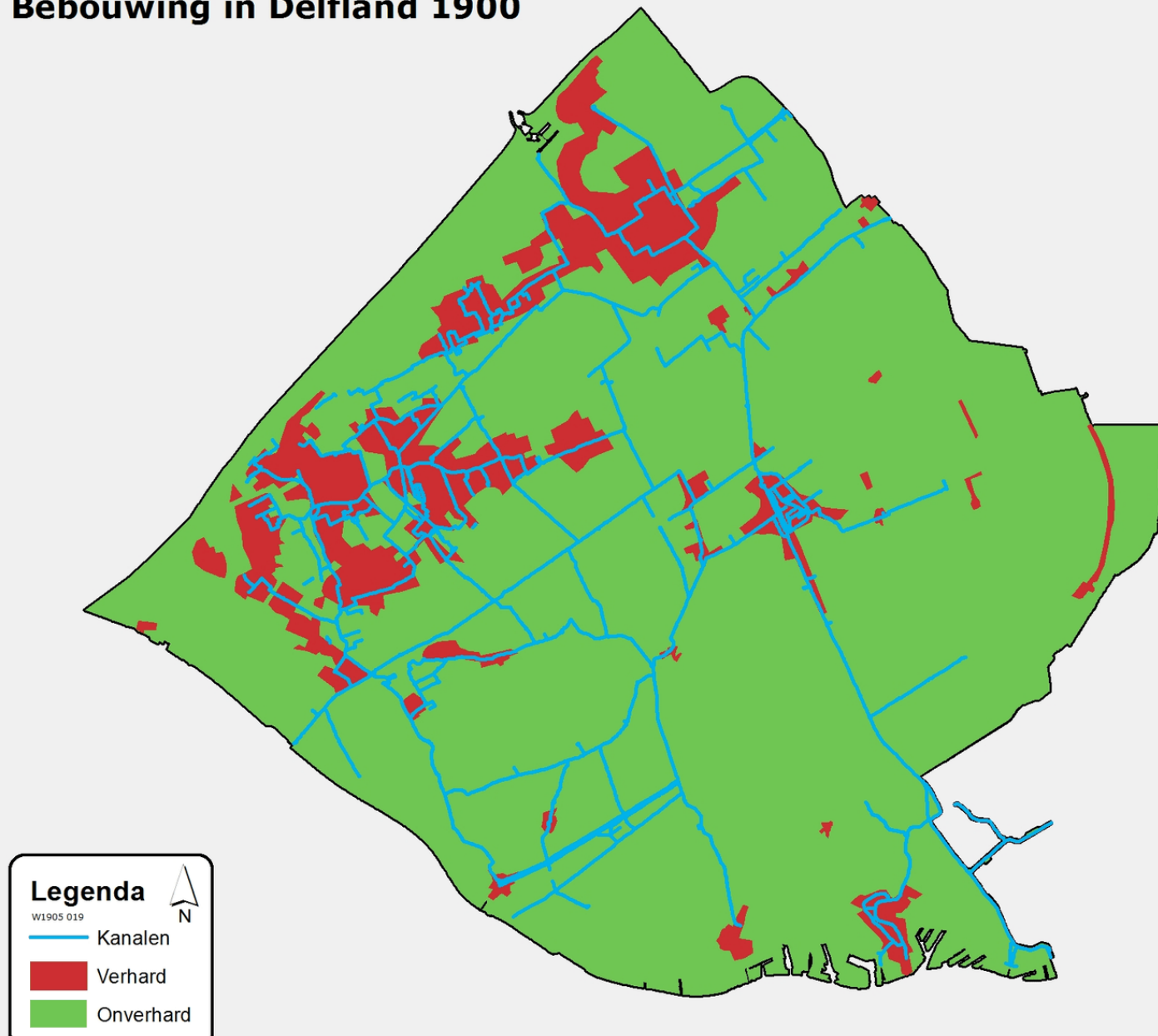
- Meer hoogwater, grotere risico's, meer te beschermen
- Vaker wateroverlast

Druk op beschikbaarheid zoet water (droogte):

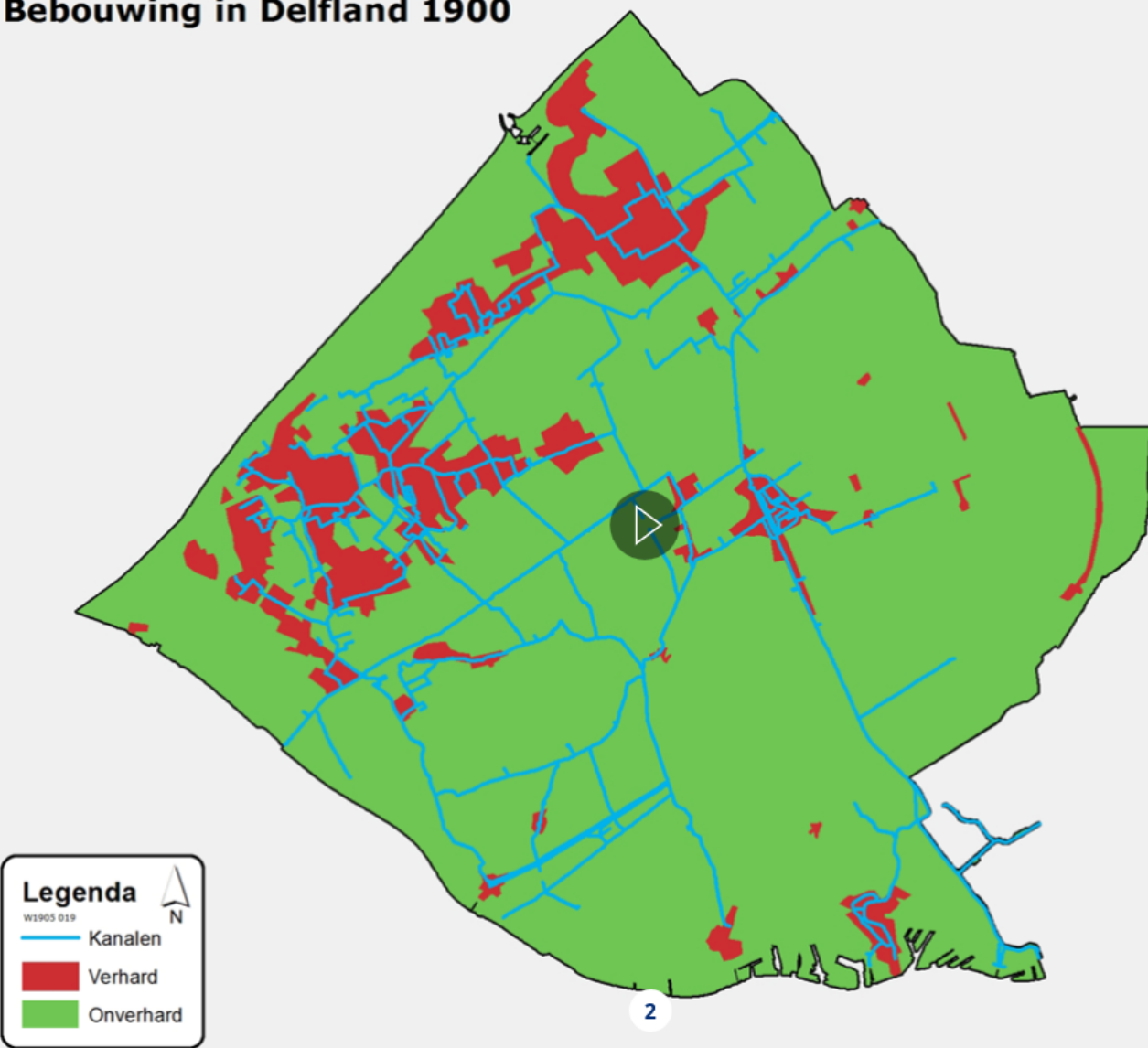
- minder zoet water
- grotere vraag

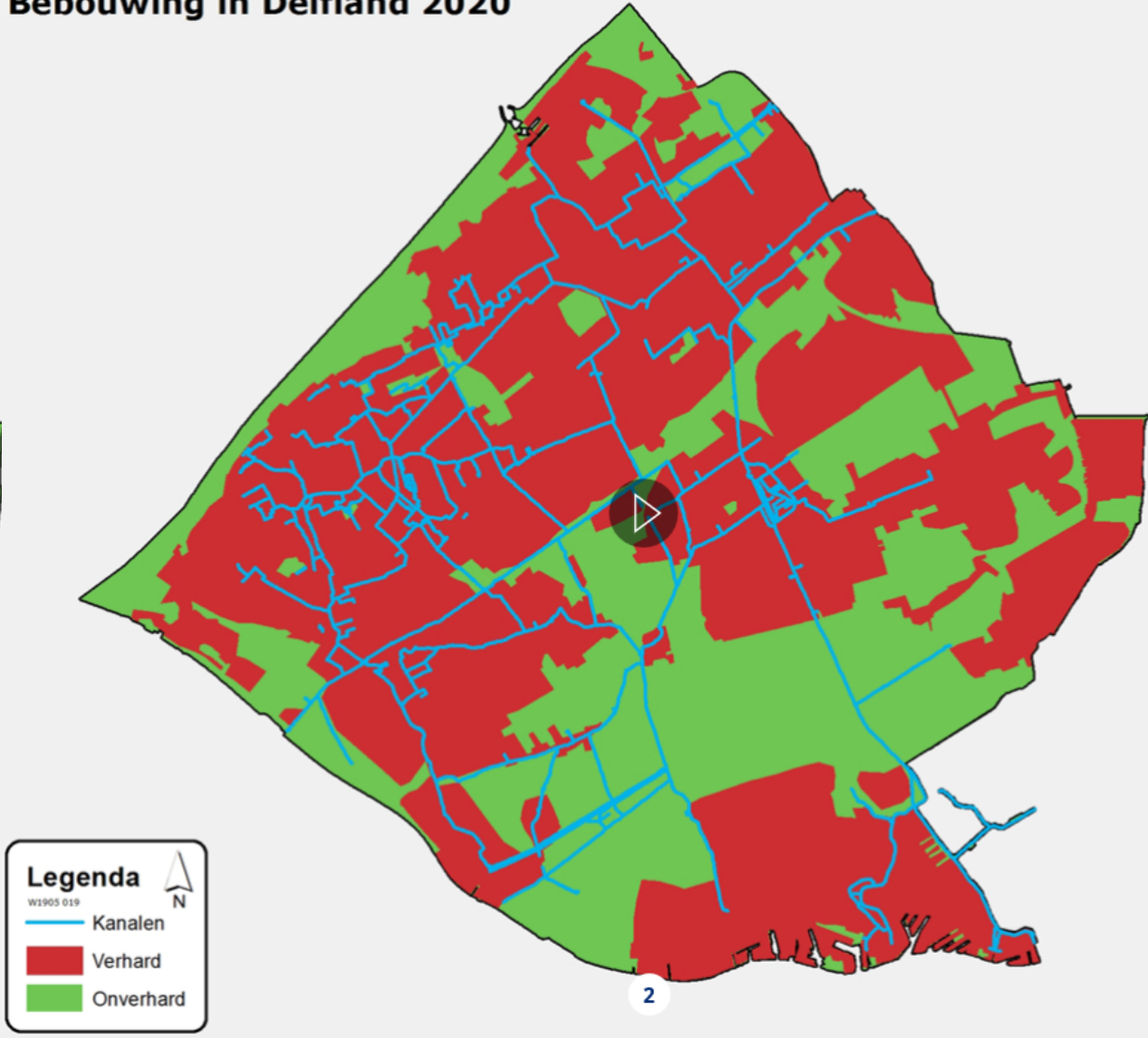
Bebouwing in Delfland 1900

Bebouwing in Delfland 1900

Bebouwing in Delfland 2020

Ruimtelijke ordening, waterveiligheid en wateroverlast

- Ruimtereservering voor waterkeringen toekomst
- Verminderen kwetsbaarheid ruimte voor nieuwe waterbergingen
- Vasthouden op daken, regentonnen en in de grond
- Kwetsbare functies niet daar waar kans op overlast groot is
- Acceptatie: delen van de openbare ruimte mogen onder water staan
- Gevolgbeperking: drempel woningen en andere gebouwen hoog genoeg

Ruimtelijke ordening en waterbeschikbaarheid

- Meer **droge** waterberging
- Dilemma's:
 - Is er nog ruimte voor functies en landgebruik met een grote **watervraag**?
 - **Vergroenen** van stedelijk gebied alleen als dat niet leidt tot een grote oppervlaktewatervraag.

04

Samenwerking

Waarom werken wij samen?

Om het gebied veilig, leefbaar en aantrekkelijk te houden

Gedeelde verantwoordelijkheden

Benutten van elkaars kennis

Eén-overheid-gedachte

Voor een goed maatschappelijk resultaat!

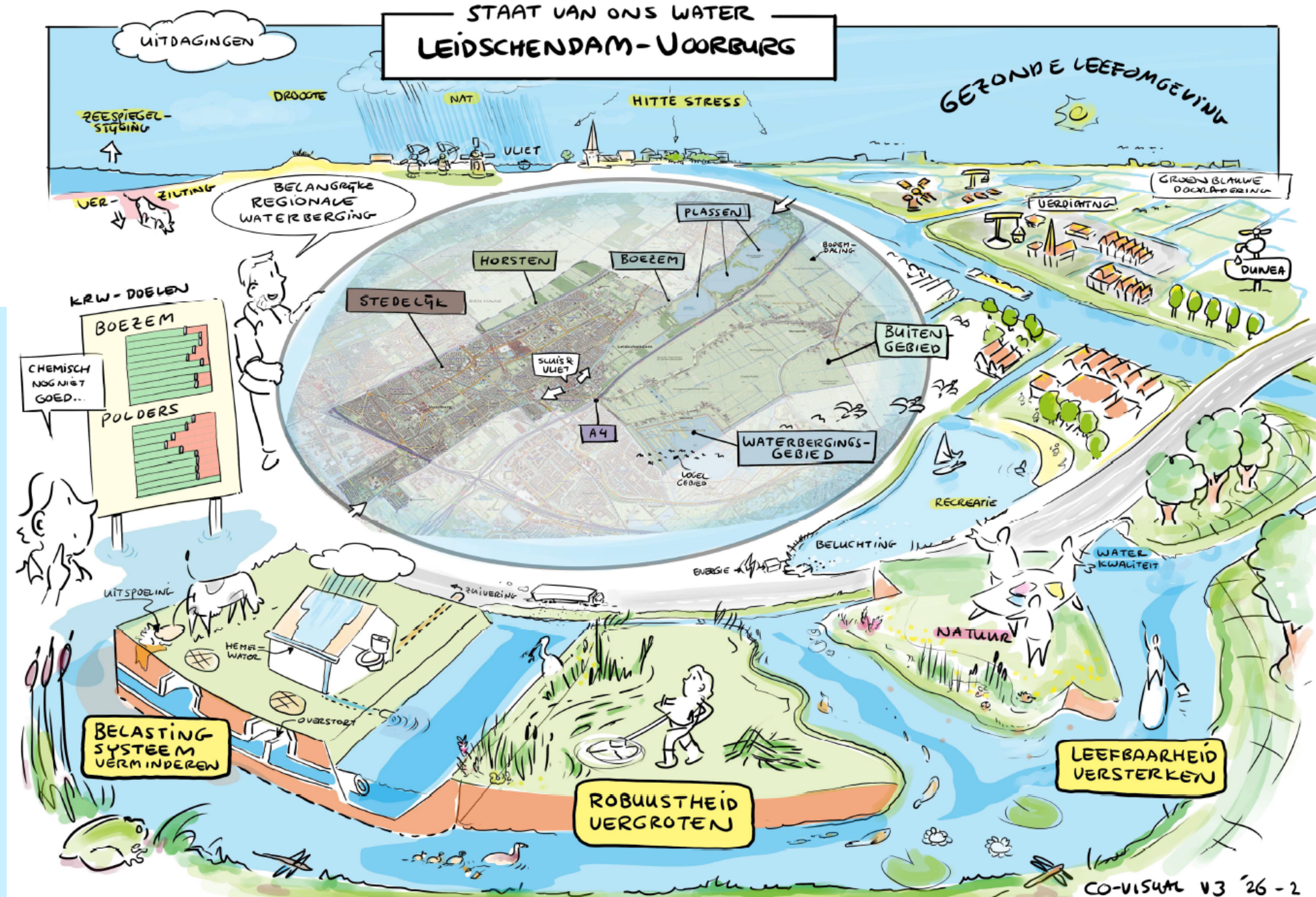
Samenwerkingsagenda

Samen werken aan droge voeten, schoon water en een weerbare leefomgeving in Leidschendam-Voorburg, nu en in de toekomst.

We werken samen aan een robuust en duurzaam watersysteem

We werken samen aan schoon en gezond water

Aansprekend water als onderdeel van een aantrekkelijke fysieke leefomgeving

05

In gesprek

